

Súd: Okresný súd Žilina  
Spisová značka: 32C/28/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120204158  
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Dolníková Žabková  
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5120204158.6

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Marcelou Dolníkovou Žabkovou, LL.M. v spore žalobcu: E. K., W.. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/X, XXX XX Ž.X., právne zastúpený: Advokátska kancelária, JUDr. Kristína Jošthová, advokátka, so sídlom Nám. M. R Štefánika 10, 010 01 Žilina proti žalovanému: Slovenská republika - zastúpená: 1. Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdkova 36, 817 47 Bratislava, 2. LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36 038 351, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

### rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému zastúpenému Slovenským pozemkovým fondom, nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

III. Žalovanému zastúpenému Lesmi SR, štátny podnik, p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

### odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou súdu dňa 03.04.2020, sa žalobca domáha, aby súd vydal nasledovný rozsudok: „Súd určuje, že do dedičstva po poručiťke X. H. T. rod. J.Á., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, r.č.:XXXXXX/XXX, naposledy bytom N. XXXX/X, XXX XX Ž., patria nehnuteľnosti: zapísané na LV č. XXXX, obec J. N., J. Ú. J. N., P.-J. XXX/XX - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXX/XX - trvalý trávny porast o výmere XX m2, C-KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXX m2, C-KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXX m2, C- KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXX m2, C-KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXX m2, C-J. XXX/XX - orná pôda o výmere XXXX m2, P.-J. XXX/XX - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXX/XX - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere XX m2, C-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN JXXX/X - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m2, CKN XXXX/X - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - orná pôda o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast u C. XXX m2, C-KN XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - orná pôda o C. XXXX m2, CKN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m2, C-KN XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXXX m2 - pri všetkých parcelách veľkosť spoluvlastníckeho podielu X/X, na LV č.XXXX, obec J. N., katastrálne územie J. N., P.-J. XXXX/

XX - lesný pozemok o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - lesný pozemok o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/XX - lesný pozemok o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - lesný pozemok o výmere XXXX m2, C-KN XXXX/X - lesný pozemok o výmere XXX m2 - pri všetkých parcelách veľkosť spoluvlastníckeho podielu X/X, na LV č. XXXX, obec J. N., katastrálne územie J. N., parcela CKN XXXX/X - lesný pozemok o výmere XXXX m2 - veľkosť spoluvlastníckeho podielu 1.. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%“.

2. Na odôvodnenie svojho nároku žalobkyňa uviedla, že je jedinou dcérou poručiťky: X. T., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, W.Č.. XXXXXX/XXX, naposledy bytom N. XXXX/X, XXX XX Ž.. Žalobkyňa je zároveň jedinou zákonnou dedičkou poručiťky v I. dedičskej skupine. Dedičské konanie po poručiťke X. T., rod. J., nar. XX.XX.XXXX bolo skončené vydaním Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 21 D 1466/03-13, Dnot 202/03 dňa 15.12.2003 (právoplatné dňa 15.12.2003), v zmysle ktorého nadobudla celé dedičstvo uvedené v súpise aktív a pasív (bod II. osvedčenia o dedičstve) jediná zákonná dedička - žalobkyňa. Žalovaný - Slovenská republika - je zapísaný ako vlastník k nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXXX, okres Ž., obec J. N., katastrálne územie J. N. pod D., spoluvlastnícky N. 1. z titulu nadobudnutia: PKV XXX, D. XX. Č..A.. XXX/XXXX. K tomuto vlastníkovi vykonáva správu na všetky parcely predmetného listu vlastníctva Slovenský pozemkový fond, Búdková cesta 36,817 15 Bratislava 11, IČO: 17 335 345. Zo zápisov na LV č. XXXX, katastrálne územie J. N. vyplýva, že ako predchodca žalovaného bol na tomto LV č. XXXX zapísaná pod D. ako vlastník ČSR ČSR (štátny majetok) - výpis z LV č. XXXX, vyhotovený dňa XX.XX.XXXX. Uvedený identifikátor titulu nadobudnutia je v oboch prípadoch totožný, a teda PKV XXX, D. XX, Č..A.. XXX/XXXX. Predmetný zápis sa rovnako vzťahuje k spoluvlastníckemu podielu vo výške X/X na všetky parcely predmetného LV. Žalovaný - Slovenská republika - je zapísaný ako vlastník k nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXXX, okres Ž., obec J. N., katastrálne územie J. N. pod D., spoluvlastnícky podiel X/X z titulu nadobudnutia PKV XXX, D. XX, Č..A.. XXX/XXXX. K tomuto vlastníkovi vykonáva správu na všetky parcely predmetného listu vlastníctva LESY SR, štátny podnik, Námestie SNP 8,975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351. Žalovaný - Slovenská republika - je zapísaný ako vlastník k nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXXX, okres Ž.X., obec J. N., katastrálne územie J. N. N. D., spoluvlastnícky podiel X/X z titulu nadobudnutia PKV XXX, D. XX, Č..A.. XXX/XXXX. K tomuto vlastníkovi vykonáva správu na všetky parcely predmetného listu vlastníctva LESY SR, štátny podnik, Námestie SNP 8,975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351. Matka žalobkyne (poručiťka) X. T., rod. J., používala počas svojho života dve krstné mená. Tento jav bol u poručiťky spôsobený jednak dobovými vplyvmi v čase, v ktorom žila (obdobie pred, počas a po skončení druhej svetovej vojny) a taktiež ostatnými subjektívnymi okolnosťami. Narodila sa v Č. W., rovnako tak tam prežila aj dlhšiu časť života. Z tohto obdobia, ako preukazuje rodný list a opis rodného listu, súbežne používala krstné meno H. X. J.. Obdobným spôsobom vznikli aj dve variácie priezviska poručiťky, a to J. O. J.. V období tesne po skončení druhej svetovej vojny bolo zo strany slovenských úradov bežnou praxou nahradzovanie dvojhľásky „sch' v priezviskách občanov hláskou „š“. Matka žalobkyne X. T. bola okrem iných aj podielovou spoluvlastníčkou nasledujúcich nehnuteľností: LV č. XXXX, obec J. N., katastrálne územie J. N., spoluvlastnícky podiel X/X, P. XXX/XX orná pôda o výmere XXXX m2, CKN XXX/XX T. T. N. V. C. XX K., P. XXX/XX V. N. V. C. XXX K., P. XXX/XX V. N. V. C. Ý. XXX K., P. XXX/XX V. N. V. C. XXX K., P. XXX/XX V. N. V. C. K. XXXXX K., P. XXX/XX V. N. V. C. XXX K., P. XXX/XX V. N. V. C. XXXX K., P. XXX/X T. T. N. V. C. Ý. XX K., P. XXX/X T. T. N. V. C. XXXX K., P. XXX/X T. T. C. N. V. C. XXXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. XXXXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. K. XXXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. Ý. XXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXXXX K., P. XXXX/X T. T. C. N. V. C. XXXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. K. XXmX, P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. T. C. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. XXXXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. K. XXXXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. K. XXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X V. N. V. C. XXXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. T. N. V. C. XXX K., P. XXXX/X T. trávny porast o výmere XXXX m2, na LV č. XXXX, obec J. N., katastrálne územie J. N., spoluvlastnícky podiel 1.: CKN XXXX/XX lesný pozemok o výmere XXXX m2, CKN XXXX/X lesný pozemok o výmere XXXX m2, CKN XXXX/XX Q. N. V. C. K. XXXX K., P. XXXX/X Q. N. V. C. XXXX K., P. XXXX/X Q. N. V. C. XXX K. O. R. Q. Č.. XXXX, V. J. N.. J. Ú. J. N., I. N. X/X, N. P.-J. XXXX/X, Q. N. V. C. Ý. XXXX K.. Predmetné nehnuteľnosti vlastnila poručiťka v celej výške svojho spoluvlastníckeho podielu tj. X/X, od roku XXXX. Nehnuteľnosti nadobudla postupne, a to najskôr na základe vkladu zo dňa X X.XX.XXXX č.XX 1 1 pod D. XX, kedy bol podiel vdovy, H. J. W.. V. - matky poručiťky, pod D. vo veľkosti X/X (v tom čase vlastnila podiel X/X so sestrou S. J. W.. V.) - v zmysle Darovacej zmluvy zo A. X. V. XXXX vkladá sa právo vlastnícke: a) F.

J. v X/X (v skutočnosti X/X). b) H. J. mladšej (poručiteľke - matky žalobkyne) v 1/2 (v skutočnosti 1/4). Následne došlo dňa XX.XX.XXXX k zapísaniu vkladu č. XXXX N. D. XX, ktorým bol podiel S. J. W.. V. (I. H. J. W.. V.) pod D. v zmysle Uznesenia pozostalostného súdu č. A.. XXX/XX zapísané vlastnícke právo v prospech : a) F. J. v X/X (v skutočnosti X/X) a H. J. mladšej (poručiteľke - matky žalobkyne) C. X/X . Takto postupne nadobudnuté podiely na predmetných nehnuteľnostiach predstavujú v konečnom stave spoluvlastnícky podiel: 1) F. J. vo veľkosti X/X a 2) H. J. rod. J. vo veľkosti 1.. Tento stav rovnako vyplýva z Výpisu z pozemkovej knihy - O.. K. podstata vl.č XXX a vl.č. XXX, vyhotovený Štátnym notárstvom v Žiline dňa XX.XX.XXXX. A. XX.XX.XXXX boli Výmerom Č..XXX-XX/X-XXXX-X. Okresného národného výboru v Rajci vykúpené vyššie označené nehnuteľnosti podľa zákona č.46/1948 Sb.. Tento výmer bol následne zrušený a nahradený Výmerom číslo X.-XXX-XXXX Okresného národného výboru v Rajci zo dňa XX.XX.XXXX. V zmysle tohto výmeru bolo rozhodnuté, že „štát vykúpuje podľa ustanovenia §1 odst. 3 zákona č. 46/1948 Sb. celý pozemnoknižný majetok spoluvlastníkov v.d. H. J.V. rod. V.J., F. J. O. H. J. v kat. území J. N. „ O náhrade za vykúpenú pôdu bude rozhodnuté dodatočne“. Obvodný pozemkový úrad v Žiline vydal dňa XX.XX.XXXX Rozhodnutie č. V. XXXX/XXXXX/R-1. ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa XX.XX.XXXX a taktiež dňa XX.XX.XXXX Rozhodnutie č. ObPÚ XXXX/XXX 25/R. ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa XX.XX.XXXX. V zmysle týchto rozhodnutí ObPU Žilina, ako príslušný správny orgán rozhodol, že „ oprávneným osobe L.. J. O. A. O.. J.V., K..J., O..J., K..J. uvedeným v bode 1.1 tohto rozhodnutia sa dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia priznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. území Kamenná Poruba, a to na základe skutočnosti, že „preukázali splnenie podmienok § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov t.j., že nehnuteľnosti v kat. území J. N., pkn. parcely č. XXX,XXX,XXX,XXX,XXX,XXX,XXX U.I. C. K. N. Ě..XXX O. N. N. Č.. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX zapísané v majetkovej podstate č. XXX C.N. podľa Výmeru ONV v Rajci Č..X.-XXX-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX boli odňaté bez náhrady podľa zákona č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme.“ Rovnako správny orgán rozhodol, že „Správa katastra v Žiline na základe tohto právoplatného rozhodnutia zapíše nehnuteľnosti uvedené v bode I.2 tohto rozhodnutia na list vlastníctva v prospech, v rozhodnutí označených fyzických osôb“. Predmetnými rozhodnutiami a ich následným zápisom na označené listy vlastníctva bola zjednaná náprava a odstránené následky majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov XXXX O. XXXX. Rozsah nehnuteľností dotknutých predmetným rozhodnutím sa týkal spoluvlastníckeho podielu pôvodného I.J. F. J. v pôvodnom spoluvlastníckom podiele 1/2. Podiel pôvodnej spoluvlastníčky H. J. - poručiteľky a matky žalobkyne - zostal v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu predmetnými rozhodnutiami nedotknutý. Z Výmeru č. IX-611-1951 Okresného národného výboru v Rajci zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti, boli vykúpené podľa ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 46/1948 Sb. Následne sa vo výmere uvádza, že „O náhrade za vykúpenú pôdu bude rozhodnuté dodatočne“. Zápis v majetkových podstatách č. XXX N. D. O. Č..XXX N. D. I. o prevode predmetných nehnuteľností na štát na základe označeného Výmeru č. X.-XXX-XXXX. K náhrade, tak ako bola zafinancovaná vo výmere ONV v Rajci, nikdy nedošlo. Túto skutočnosť potvrdzuje rovnako ObPÚ Žilina ako správny orgán, vo svojich vydaných rozhodnutiach, kedy na základe vykonaného šetrenia dospel k nasledujúcemu zisteniu. „Na základe vykonaného šetrenia v Štátnom archíve v Bytči - pobočka Žilina bolo zistené, že v archíváliách označených ONV v Žiline - PLVH - výkup - J. N. sa nenachádzajú žiadne doklady svedčiacie o priznaní a vyplatení akejkoľvek náhrady v prospech pôvodnej vlastníčky“. Na základe vyššie preukázaných skutočností má žalobkyňa za to, že konštitutívne účinky právneho úkonu prevodu vlastníckeho práva právne relevantným spôsobom nenastali, a teda tieto skutočnosti nemali za následok stratu vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobkyne - poručiteľky - X. (H.) T., W.. J.Á., a teda jej vlastníctvo v čase jej smrti stále trvalo. Vlastníctvo predmetných nehnuteľností nebolo nikdy platne prevedené na štát, a teda nemohlo byť ani následne platne prevedené na dnes vedeného vlastníka na označených LV č. XXXX. Č..XXXX, Č..XXXX, v katastrálnom území J. N.. S poukazom na doterajšiu rozhodovaciu prax NS SR. napr. Rozsudok sp.zn. 3Cdo 44/2008, 5Cdo 147/2007, 1 Cdo 43/2007, 3Cdo 25/2007, 1 Cdo 26/2007, je prípustný určovací návrh, že konkrétna vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorý návrhom sa môže v sporovom konaní takéhoto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa(resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom) voči inej osobe. Naliehavý právny záujem v konaní je daný tým, že bez žalobou požadovaného určenia by bolo postavenie žalobkyne neisté, keďže ako vlastník v katastri nehnuteľnosti je zapísaný žalovaný subjekt Slovenská republika. Teda rozhodnutie na základe určovacej žaloby by vytvorilo pevný základ, či predmetné nehnuteľnosti z dôvodu stále existujúceho vlastníckeho práva poručiteľky - matky žalobkyne patria do predmetu dedičstva po poručiteľke.

3. Žalovaný, vo vzťahu k poľnohospodárskym pozemkom zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že pre podanie určovacej žaloby absentuje naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP, s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo 130/2007, Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3Cdon 1338/96), rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 49/2003. Otázkou existencie naliehavého právneho záujmu v sporoch na určenie vlastníctva k veciam, ktoré v rozhodnom období (tj. XX.XX.XXXX O. XX.XX.XXXX) prevzal štát, sa opakovane zaoberá Ústavný súd Českej republiky, a to predovšetkým v stanovisku pléna, sp.zn. IN 21/2005, uverejnenom pod č. 477/2005 Sb., Sdelení Ústavního soudu o přijetí stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 1.11.2005 ve věci Žaloby o určení vlastnického práva ve vztahu k uplatnění práva podle restitučních předpisu (ako i Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31Cdo 154/2002 zo dňa 15.10.2008, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 91/2006. Podaním určovacej žaloby žalobca obchádza zmysel a účel reštitúcie, k tomu poukázal na Rozsudok veľkého senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11.09.2003 sp.zn. 31 Cdo 1222/2001 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 649/2004. Otázkou vzťahu reštitučných a všeobecných právnych predpisov sa opakovane zaoberal Ústavný súd Českej republiky, pričom túto problematiku podrobil ústavnému preskúmaniu v stanovisku pléna, sp.zn. Pl ÚS 21/2005, uverejnenom pod č. 477/2005 Sb., Sdelení Ústavního soudu o přijetí stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 1.11.2005 ve věci Žaloby o určení vlastnického práva ve vztahu k uplatnění práva podle restitučních předpisů, podľa ktorého žalobou o určenie vlastnického práva nie je možné obchádzať zmysel a účel reštitučného zákonodarstva." Z odôvodnenia predmetného stanoviska ďalej vyplýva, že „iba prostredníctvom reštitučných predpisov je možné dosiahnuť spochybnenie správneho aktu alebo určenie následkov jeho neexistencie. Reštitučné zákony vylúčili možnosť uplatniť právo k majetku, ktorý získal štát konfiškáciami, znárodnením a ďalšími majetkovými opatreniami, podľa všeobecných predpisov, keď úprava podľa reštitučných predpisov je špeciálnou úpravou vo vzťahu k všeobecným predpisom. Na základe vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že odňatie poľnohospodárskeho majetku bez náhrady na základe zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme je typickým reštitučným titulom v zmysle 4 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku a žalobca mal možnosť uplatniť si reštitúciu, čo neurobil. Na základe tohto je irelevantné, či rozhodnutie bolo vydané, doručené, právoplatné, resp. či bola vyplatená náhrada, na toto slúži inštitút reštitúcie. Na základe uvedených skutočností žiadal žalovaný žalobu zamietnuť.

4. Žalovaný, vo vzťahu k lesným pozemkom zastúpený štátnym podnikom LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, ako správca lesných pozemkov vo vlastníctve Slovenskej republiky, vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že je toho názoru, že: a) žalobou o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva nie je možné obchádzať reštitučné zákony (zákon č. 503/2003 Z. z. resp. zákon č. 229/1991 Zb.), ktoré oprávneným osobám určovali prekluzívnu lehotu na uplatnenie nárokov na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam; b) skutkový stav riadne a v úplnosti zistil Pozemkový úrad Žilina vo svojom rozhodnutí zo dňa XX.X.XXXX, kde rozhodnutím uznal, že titul nadobudnutia vlastnického práva štátom tzv. reštitučný titul je ten istý výmer IX-XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX, ktorý spochybňuje žalobou žalobkyňa; c) zákon č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme upravil v ustanovení § 10 postup pri výkupe pôdy vrátane zápisu do pozemkovej knihy. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia poznámka vykonania výkupu urobená v pozemkovej knihe mala právne účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na štát; d) podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 229/1991 Zb. aj zákona č. 503/2003 Zb. o navrátení vlastníctva k pozemkom (ďalej len "reštitučný zákon") je jedným z reštitučných titulov aj odňatie bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme, Tento reštitučný dôvod však musela oprávnená osoba uplatniť do 31.12.1992 podľa zákona č. 229/1991 Zb. resp. do 31.12.2004 podľa zákona č. 503/2003 Z.z.; e) oprávnená osoba, prípadne jej právny nástupca sa nemôže domáhať ochrany svojho vlastnického práva podľa všeobecných predpisov, najmä podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to ani formou určenia vlastnického práva, či už svojho alebo svojho predchodcu ku dňu jeho smrti ak mohla žiadať o vydanie veci podľa reštitučného predpisu. Poskytnutie možnosti oprávneným osobám uplatňovať si nárok upravený v reštitučnom zákone prostredníctvom žalôb podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, by viedlo k otvoreniu celého reštitučného procesu, čo by v konečnom dôsledku v značnom rozsahu narušalo princíp právnej istoty v právnych vzťahoch týkajúcich sa nehnuteľností, keďže v takom prípade by sa dali reštitučné nároky uplatňovať „donekonečna“; f) v tomto prípade si žalobkyňa mohla uplatniť svoj nárok podľa reštitučných zákonov a v lehotách týmto zákonom upravených. Po uplynutí lehoty na uplatnenie práva podľa reštitučného zákona nie je možné uplatňovať vlastnícke právo inými

žalobami, pretože tak, ako to vyplýva aj z ustálenej súdnej praxe (naposledy bola vyššie opísaná ustálená súdna prax potvrdená aj Uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 177/2013 z 24. apríla 2013), by dochádzalo k obchádzaniu účelu a zmyslu reštitučného zákonodarstva. Na základe týchto skutočností považuje žalobu za neopodstatnenú a neprípustnú, a preto ako správca lesného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky navrhol, aby ju súd odmietol ako neprípustnú alebo ju zamietol.

5. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 25.11.2020 uviedol, že zo strany štátu došlo len k faktickému prevzatiu pozemkov, bez toho, aby došlo k náhrade za vykúpenie pozemkov na základe výmeru č. X.-XXX-XXXX Okresného národného výboru v Rajci zo dňa XX.XX.XXXX. K náhrade, ako bola zadefinovaná v predmetnom výmere, nikdy nedošlo. Žalobca je toho názoru, že došlo k prevzatiu dotknutých nehnuteľností bez právneho dôvodu, a to tým, že nenastali konštitutívne účinky právneho úkonu prevodu vlastníckeho práva právne relevantným spôsobom, a teda tieto skutočnosti nemali za následok stratu vlastníckeho práva právnej predchodkyne žalobcu. Žalobca je toho názoru, že vlastníctvo k predmetným pozemkom nebolo nikdy platne prevedené na štát, a teda k zápisu vlastníckeho práva k predmetným pozemkom v prospech štátu došlo bez právneho dôvodu, a preto ostalo zachované vlastnícke právo toho, kto bol zapísaný ako vlastník pred týmto neplatným právnym prevodom, t.j. právna predchodkyňa žalobcu. K namietanej neexistencii naliehavého právneho záujmu na tejto určovacej žalobe uviedol, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tým, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu (W. X/XXXX). Zároveň poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo 154/2010. Žalobca je toho názoru, že naliehavý právny záujem je daný, nakoľko na liste vlastníctva sú zapísaní žalovaní, a bez rozhodnutia súdu sa žalobca nachádza v právnej neistote ohľadne vlastníctva k dotknutým pozemkom, nakoľko tieto boli pred reštitúciou zapísané na meno právneho predchodcu žalobcu a v súčasnej dobe je zapísané na žalovaných.

6. Žalobca a zástupcovia žalovaného na pojednávaní zotrvali na svojich písomných vyjadreniach.

7. Súd z predložených listinných dôkazov a vyjadrení strán sporu konštatuje, že podstata tohto sporu, a teda aj primárne skúmanie súd zamerail na skutočnosť, či je možné uplatniť si určovacou žalobou nárok, ktorý mohol byť aj predmetom reštitučných nárokov v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z.o navrátení vlastníctva k pozemkom

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, ktoré listiny tak, ako sú popísané v bodoch vyššie, neboli v konaní rozporované, a dospel k nasledovným zisteniam a záverom:

9. Z vykonaného dokazovania, a to z vyjadrenia samotného žalobcu, mal súd preukázané, že žalobca si svoj nárok neuplatnil v reštitučnom konaní v zmysle tzv. reštitučných zákonov. Zároveň z výpovede žalobcu na pojednávaní mal súd preukázané, že mu v tom nebránili žiadne objektívne dôvody.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca resp. právny predchodcovia žalobcu mali vedomosť o tom, že štát vykúpil predmetné parcely v zmysle Výmeru č. XXX-XX/I-XXXX-X. U. A. XX.XX.XXXX, vydaného Okresným národným výborom v Rajci, resp. Výmerom č. X.-XXX-XXXX U. A. XX.XX.XXXX, ktorým bol Výmer č. XXX-XX/I-XXXX-X. zrušený a nahradený, bez toho, aby určil výšku náhrady za vykúpenú pôdu. Skutočnosť, že žalobca, resp. právni predchodcovia žalobcu mali túto vedomosť už od r. XXXX, vyplýva priamo z listinných dôkazov (dátum XX.XX.XXXX pečiatka Štátneho archívu na príslušnom výmere). Nakoľko je nesporné, že sa jedná o reštitučný nárok, žalobca si mohol svoj nárok uplatniť v reštitučnom konaní.

11. Súd konštatuje, že žalobca v konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca bol v čase smrti vlastníkom predmetných nehnuteľností, čo znamená, že v konaní absentuje naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení.

12. Súd konštatuje, že nakoľko z objektívnych dôvodov nebol žalobcom, resp. právnym predchodcom žalobcu využitý postup podľa reštitučných predpisov (zák. č. 503/2003 Z.z., resp. zák. č. 229/1991 Zb.), nie je možné použiť postup podľa § 137 písm. c) CSP. Tzv. reštitučné zákony majú vo vzťahu k predpisom občianskeho práva prednosť, t.z. ak je možné uplatniť postup v zmysle tzv. reštitučných zákonov, nie je možné uplatniť postup v zmysle všeobecných predpisov občianskeho práva.

13. K záveru pod bodom 13 súd dodáva, že sa plne stotožnil s názorom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 27Co/156/2019-447 zo dňa 25.08.2020, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v jednom z posledných rozhodnutí zaujal stanovisko k otázke konkurencie reštitučnej a vlastníckej žaloby v uznesení sp. zn. III. ÚS 177/2013 z 24. apríla 2013. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že po uplynutí reštitučných lehôt už nie je možné uplatniť si všeobecnou vlastníckou žalobou určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Reštitučné predpisy majú povahu lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý predstavuje lex generalis. Pokiaľ by i naďalej bolo možné sa domáhať vydania veci (vypratania nehnuteľnosti) podľa § 126 Občianskeho zákonníka, ktoré bolo možné uplatniť si podľa reštitučného predpisu, prípadne požadovať určenie vlastníctva k tejto veci, bola by hromadne narušená právna istota osôb, ktoré až potom, čo bolo zrejmé, že k vydaniu nehnuteľnosti podľa reštitučného predpisu už nedôjde, na základe riadnych právnych skutočností túto nehnuteľnosť získali od povinnej osoby (od štátu alebo jeho právnych nástupcov), ako aj právna istota budúcich nadobúdateľov tohto majetku. ...Poskytnutie možnosti oprávneným osobám uplatňovať si nárok upravený v reštitučnom zákone prostredníctvom žalôb podľa všeobecných predpisov občianskeho práv, by viedlo k otvoreniu celého reštitučného procesu, čo by v konečnom dôsledku v značnom rozsahu narušalo princíp právnej istoty v právnych vzťahoch týkajúcich sa nehnuteľností, keďže v takom prípade by sa dali reštitučné nároky uplatňovať „donekonečna“.

14. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd konštatuje, že v prípade vyhovenia žalobnému návrhu by sa neprimerane zasiahlo do princípu právnej istoty.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju v celom rozsahu zamietol.

16. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto mu nárok na náhradu trov konania nevznikol. Keďže súd žalobu zamietol, úspešnou stranou v konaní bol žalovaný. Žalovaný, zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd nárok nepriznal. Žalovanému, zastúpenému subjektom Lesy, štátny podnik, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ( t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.